

K R A K U Ś.

SOBOTA 20. LIPCA 1822. Nr. 144.

KRÓNIKA NARODOWA.

Roku 1590. Władysław Łokietek pierwszy z królów polskich, koronowany był w Krakowie.

NOWOŚCI KRAKOWSKIE.

Stolica nasza odzieni się bardziej wyludnia na trzy bieżące miesiące letnie. Wyjazdy na wieś, na kąpiele, ustawicznie widzieć się dają, a w krótkce rozpoczynające się *wakacje szkolne*, do reszty nas osierocą. --

Szanowni Prenumeratorowie Pszczółki i Krakusa, którzy się późno zapisali, darować raczą: że niektóre poprzedzające arkusze odbiorą, w prawdzie z małą różnicą, lecz na *ordynaryjniejszym* papierze; albowiem drukowane na przednim już wyczerpane zostały.

Ciągnięcie loteryi na piękny pałacyk z ogrodem W. Bogusławskiego w Warszawie, z powodu małej jeszcze liczby rozprzedanych biletów, do dnia 5. Września odłożone zostało. Osoby życzące sobie za 8 złotych nabydź tej posiadłości, niechaj raczą korzystać z czasu. Jeden los koniecznie wygrać musi, -- pierwsza myśl częstokroć lekce wazona a pochwycona od razu, uszczęśliwia na

całe życie. *W Czechach* kilka lat temu, pewien kapitalista przechodząc koło kantoru, przyszedł na myśl kupienia sobie biletu jaki będzie na wierzchu paczki u kolektora, na wielkie dobra wystawione sposobem loteryi do wygranej. Już ma wchodzić we drzwi, -- namyśli go cofa, -- odstępuje zamiaru. Tej chwili człowiek niepozorny nadchodzi, kupuje rzeczony bilet. Kapitalista znając go, pyta o numer, notując w pullaresie -- i z rozpaczą dowiadyuje się w trzy tygodnie: że ten sam bilet wygrał dobra wartające do milioną złotych. --

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

GRECYA. Oto jest nadeszła do Tryestru a przez nas zapowiedziana w poprzednim numerze Krakusa:

DEKLARACYA GREKÓW DO MOCARSTW EUROPEJSKICH.

„ Wielka wojna którą naród Grecki prowadzi, zatrudniła całą Europę, tak jak kiedyś zatrudni pióro dziejopisów! Pierwsza, stki tej zawiązania, wzbudziły w duszach tkliwych i szlachetnych, radosne życzenia, wynurzone temi wyrazy: *Greycya walczy, za swą wolność!* Ofiary najuciężliwszego i nad wszystko poniżającego jarzma; wzbudziły litość w ucywilizowanym świecie; ludzkość woła głośno o wybawienie swej dobroczynnej opiekuńki, Europa o wskreszenie swojej najinteressowniejszej i najszcenniejszej części. Odwieczna sprawiedliwość zdarła zasłonę z przed tronu najwyższego i śmieie oskarżyła świętokradców tajemnic religii chrześcijańskiej, -- krwi niesytych łupieżców prawej własności, spragnionych wysysaczów łez wdów i sierot nieszczęśliwych! Dla czegoż Polityka zamiast tak sprawiedliwym usiłowaniami błogosławić, własnej natury się wyparła? Dla czegoż niestychana przeciwność, zamiary uciśnionego narodu znieważać i wspank obracać i przedsięwzięcie zniweczyć pragnie, które ledwie

7 usprawiedliwienia wymaga? Czyliż powstanie greckie niema z
8 świeżych wypadków dosyć katerycznej podstawy w tyranii
9 ottomańskiej? Czyliż to niewiedzianno, że rozpacz i oręż stały się
10 niedawno środkami do osiągnięcia niepodległości i wolności na
11 prawach ugruntowanej? Odrodzenie się naszego narodu, nie
12 jest żadnym powstaniem ani rokoszem; tym mniej uważano
13 bydz może za *parodyę* bez celu, lub za owoc moralnego wpływu
14 owych politycznych zawichrzeń, których dwuznaczone źródło do
15 rozsądnego zastanowienia otwiera polc. Njezliczone bezprawia
16 które Grecya wycierpiała, dosyć jawnie dały do zrozumienia, że
17 niejesteśmy pod prawą i opiekuńczą władzą; że prawowładztwo
18 istotno samoby sobie ubliżało, gdyby się z postępowaniem tych
19 barbarzyńców na jednej stawiało szali, których nasza polityczna
20 zagłada niepotrafi ubłagać, a cież swobód obywatelskich do
21 wściekłości przywodzi! Żadna przysięga, żadna umowa niewięza-
22 ła nas nigdy do tej władzy, której gwałt i najazd są prawem;
23 a podobna najjadowitszej klęsce pomoru, powietrze nasza
24 zaraża, kraj w pustynią obraca. Z cieniem i odległością podo-
25 bieństwa pomysłnych skutków, przyszła nakoniec chwila: nie-
26 obalenia narodowej lub szanowanej władzy królewskiej, -- nie-
27 poświęcenia znośnego losu, urojonym widokom szczęścia; --
28 lecz złamania chosty żelaznej ciężnięzców naszych, odparcia
29 gwałtu gwałtem, i na miejsce niepewnego z praw i opieki ogolo-
30 conego bytu, wprowadzenia niezachwianej ustawy społeczeństwa.
31 Cóż nam straszniejszego zagrażać mogło, nad los dotychczasowy,
32 któremu *Kandyja Epir* i *Morea* ulegały? Obrzydliwa admini-
33 stracya, godna cörkanienasyconych łupieżstwem rządów Machometa,
34 III, obraz grabioży i gwałtu, każdodziennie urzędownością napiętno-
35 wany, ostatnią kroplę krwi wyciskała z ujarzmięnego ludu. Na-
36 próżno żale, utyski nieszczęśliwych, pomnażały się i rozlegały
37 do koła, niemogły one przedrzeć się za obręb nadużytców, z kto-
38 rego wychodziły rozkazy, niszczące nas do gruntu. Już zda-
39 wała się rozpacz wskazywać nam ostatni środek w odmianie
40 religii. Lecz zcierpiatżby Europa, w chwili tryumfu świętego
41 przymierza, ten nowy tryumf Alkoranu nad Pismem Świętem?
42 barbarzyństwa nad cywilizacją i oświatą? -- Musiano uchwycić
43 oręż, aby przynajmniej ginąć z honorem. Miano tu na uwagę
44 zasadę: że równie i w polityce bład nieuchodzi bez kary, która
45 tym większą bywa, im ważniejszych czasów i spraw dotyczy. Ale
46 w obecnych wypadkach, wszystko pochodzi i wypływa z mocy

okoliczności. Ludzie miejsca i słowa są tu niczem. Skoro już pierwszy krok zrobiony, chociaż w niekształtnym sposobie, nie można się dziś cofać, pod karą wytepienia! Rewolucya popularna w swoich powodach, musiała jeszcze stać się nią bardziej, skutkiem zdarzeń, które po niej następowały. Okropny los tego wszystkiego, co naród grecki w najznakomitszych wężach i rozdzinach posiadał, zburzenie kościołów i szkół, dłonią największej zemsty; wskazały jawnie przepaść w którąby cały naród był pogrążonym, gdyby się dopuścił niekczemności poddania. Jakież rękojmi mógł się spodziewać po wściekłych prześladowcach pełnych wzdardy dla wszystkich Greków, po świętokradcach wszystkich ustaw? Zginąć albo się zbawić, jest jedno z dwojga naszych przeznaczeń. Słaba i ze wszystkiego wyzuta Grecya, zginęłaby na samym wstępie swego zawodu, gdyby Opatrzność Boga, kierując cudownie jej krokami, niepokazała, bacznej Europie na nowo: że uciskanemu pomaga, okazując w słabości jego, całą moc swojej potęgi. Jako? czyliż przed kilku laty, widoczne dzieło jej łaski, wolność oswobodzonej Europy, za które narody i monarchowie walczyli niebyłyby już godne wspomnienia; niegodziłożby się Polityce przypomnieć, że wszechmocny czuwa nad postępkami ludów i panujących, że w samem krwi przelaniu teraźniejszych pokoleń, zgotował szczęście dla przyszłych? Przez trzynaście miesięcy, więcej dokazały ludy nasze, niżeli się spodziewać mogły. Opuszczona od reszty świata, mając za sobą pamiętki wielkiej przeszłości, pędzona ogromem swoich nieszczęść, niecofnie się już Grecya z tej niebezpiecznej drogi; wystawi ona narodom chrześcijańskim i nieczalym kierownikom swojego losu, widowisko z narodu: który walcząc w sprawie ojczyzny, postanowił zwyciężyć albo zginąć! Od tego to wyroku opatrności nieodstępując, pełna rozpachy, ostatnią krwi swej kroplę, poświęca dla nadziei! Jeżeli zginąć musi, przynajmniej krwią ciemiężców wyrwie na swem grobie wspomnienie: że *godną była lepszego losu.*-- Reprezentanci tego narodu, mając sobie powierzony ster rządu, uznali za potrzebę, niniejsze postanowienie przelożyć mocarstwom chrześcijańskim. Dotychczasowe skutki usiłowań Grecyi, pokrzepiają w nadziei, że pokój i niepodległość narodowa, poprzedzi jej zamiary ku osiągnięciu dobra ludom europejskim służącego.--Ludzkość i Religia, rozważenie stosunków politycznych, wskażą mocarstwom chrześcijańskim zasady postanowień, zgodnych z interessem ich ludów i własnej chwały. Dan w Koryncie 15 Kwietnia [v.s.] 1822. *Podpisano:* A. Maurocordato, Prezydent. Atanazysz Kanakary, Wice Prezydent. Anagnosti Pappaganopulo, Jan Orlando, Jan Loghotetti.-- Sekretarz Interessów Zagranicznych M. Negry. --

[Z gazety powszechnej niemieckiej, Szlązkiej i Berlińskiej.]